

[Ayoë Herbol.]

tydningen af, at man ikke i denne lov har medtaget nogen bestemmelse om en tvangsmæssig behandling, hvad der har været drøftet så meget, men at denne lovgivning udelukkende bliver et tilbud om hjælp til de alkohollidende, og det er vort håb, at denne hjælp vil blive modtaget og udnyttet i så høj grad som muligt. Der kan måske være enkelte tilfælde, hvor man kunne skønne, at en tvangsmæssig behandling måtte være nødvendig, men vi er glade for, at det i hvert fald ikke er medtaget i dette lovforslag. Hvorvidt en sådan bestemmelse skal ind i forsorsloven, vil jo komme til behandling senere.

Ligesom det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp vil jeg understrege betydningen af det arbejde, som bliver gjort af afholdsbevægelsen og „Ring i Ring“. Under de besøg, udvalget har aflagt, fik vi et meget stærkt indtryk af den store indsats, der gøres fra de kredse, der er tilsluttet „Ring i Ring“, og hvor betydningsfuldt det er, at de kan støtte hinanden. Vi håber, at bevillingsmyndighederne på lignende måde, som de støtter afholdsbevægelsen, som hidtil har gjort et så stort arbejde, også vil lade deres velvilje omfatte „Ring i Ring“s folk.

Vi anser det også for meget betydningsfuldt, at der nu af undervisningsministeren er givet tilsagn om, at han i et cirkulære til seminarierne vil fastsætte nærmere regler for undervisningen på seminariet om alkoholskadelige virkninger, men vi håber, det vil komme til at omfatte alle skoleformer.

Lynnerup Nielsen: Også jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til de ændringsforslag, der er stillet. Jeg har af betænkningen og den drøftelse, der nu har fundet sted, forstået, at man har drøftet det spørgsmål, om lovforslaget skulle indeholde regler om tvangsmæssig behandling. Også jeg hilser med tilfredshed, at en sådan bestemmelse ikke er blevet indføjet i lovforslaget, men at spørgsmålet skal behandles særskilt. Den højtærede socialminister har jo nu fremsat et lovforslag, der tager sigte på noget sådant, og vi kan så drøfte dette problem, når lovforslaget kommer til behandling i tinget.

Jeg kan altså give tilslutning til de æn-

dringer, der her er foreslået, og mit parti vil ved lovforslagets tredje behandling stemme for det.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): De ærede ordføreres udtalelser viser, at udvalget har omfattet lovforslaget med en betydelig interesse og har drøftet alle forhold vedrørende enkeltheder deri. Der er imidlertid ikke fremkommet nye betragtninger. Hvad angår den kontakt, man mener der bør være med afholdsorganisationerne, er det min opfattelse, at det må være de stedlige organisationers opgave at etablere en sådan kontakt med arbejdet de forskellige steder. Hvad ministeriets kontakt med afholdsbevægelsen angår, kan jeg oplyse, at vi, hver gang der har været tænkt på ændringer, og hver gang afholdsorganisationerne har foreslået noget, har rådført os med de forskellige organisationer og hørt deres indstilling, og det vil vi naturligvis fortsætte med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1-6, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten [af Axel Kristensen m. fl.].

(Første behandling findes i tidenden sp. 2617, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 477).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Holger Eriksen: Efter forløbet af første behandling af det foreliggende lovforslag kan det sikkert ikke forbavse, at jeg på mit partis vegne må indstille det til forkastelse. Forslagsstillerne har ikke i udvalget gjort noget forsøg på at sandsynliggøre, at der kan anføres saglige argumenter for, at der er noget forkert i ligningsrådets enstemmige vedtagelse. Derimod er det gennem de oplysninger, der findes i de med betænkningen følgende bilag, dokumenteret, at ejere af enfamilieshuse på et meget stort antal områder er skattemæssigt favoriseret.

Jeg skal ikke gentage min tale fra første behandling, men jeg kan ikke undlade at henvise til, at jeg dér nævnte nogle eksempler på den skattefritagelse, som villaejerne opnår. I et af disse tilfælde ville forhøjelsen fra $3\frac{1}{2}$ til 4 pct. betyde, at vedkommende ejers skat steg med 178 kr. årlig. Det syntes forslagsstillerne var så synd for vedkommende, men det hindrer dem dog ikke i at fremsætte det forslag, der behandledes i går, og som går ud på, at statslånsrenten skal forhøjes med 1 pct. Gennemføres dette forslag, vil vedkommende få en årlig merudgift på 410 kr. Hvis denne ejer har indflettet forslagsstillerne i sin aftenbøn, fordi de ville spare ham for 178 kr., har han sikkert givet sin velsignelse modsat fortegn, da han hørte, at de til gengæld ville tage 410 kr. årlig mere fra ham. Omsorgen for hans økonomi har i hvert fald været af en meget tvivlsom karakter.

Jeg indrømmer, at det er yderst sjældent, at jeg har fundet noget fornuftigt i bladet Skatteborgeren, men blind høne kan jo også finde et æg. . . . (*Munterhed*). . . . nå ja, finde et korn, og i nr. 2 fra den 30. januar bringes en artikel, hvori det hedder — jeg beder om tilladelse til at citere —

„Når ligningsrådet har ment, at lejeværdien af enfamilieshuse, der i flere år har været sat til $3\frac{1}{2}$ pct. af ejendoms-skylden, nu bør forhøjes til 4 pct., så skyldes det, som det også er oplyst, at dette vil være mere i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Dette vil næppe heller blive bestridt fra nogen side. Enhver ved jo, at den leje, hvortil enfamilieshuse udlejes, ligger betydeligt højere. Den var 6 pct., før man, da man genoptog ejendomsskyldvurde-

ringerne efter krigen, nedsatte den til $3\frac{1}{2}$.”

Selv fra den side, hvor man ellers principielt tordner mod alt, hvad der hedder skat, kan man altså indse, at her er der ikke noget, der kan kritiseres. I øvrigt gør artiklen gældende, at man gennem den lave procent-sats skaber en falsk forestilling om, hvad det koster at bo i eget hus, og at dette igen influerer på priserne. Thi, som det siges, jo billigere det bliver at bo i eget hus, jo mere stiger et sådant hus i pris. Jeg vil dog gerne udforme det på den måde, at jo større tilskud staten yder til ejerne af enfamilieshuse i form af skattebegunstigelse, jo mere stiger grundpriserne. Tilskuddet kommer således i det lange løb ikke ejerne, men grundspekulanterne til gode. Hvis en mand ved, at han ved at bygge et hus kan få skattefrihed for en indkomst på fra 2 000 kr. til 4 000 kr., tager han det naturligvis ikke så nøje med, hvad han skal betale for den grund, hvorpå huset skal opføres; dette faktum har utvivlsomt bidraget til den urimelige stigning i grundpriserne, navnlig omkring de større byer.

Den nævnte artikel opererer stadig med 6 pct. som det rimelige; det hedder i den, at der nu må skabes en mere rimelig balance mellem de forskellige økonomiske faktorer, og det gælder også for enfamilieshusene. Når jeg nævner det, er det dog ikke, fordi jeg mener, man skal sætte 6 pct. i stedet for de 4 pct. Derimod er jeg af den opfattelse, at ordningen trænger til en gennemgribende revision. Jeg henviser i den forbindelse til oplysningerne om det svenske system og til bemærkningen i betænkningen om, at finansministeren har givet tilsagn om at søge at finde en mere rationel form for beregning af lejeværdien af bolig i enfamilieshuse.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Vort forslag havde til formål at løse en kortvarig opgave, nemlig at lade de $3\frac{1}{2}$ pct., der hidtil har været fastsat som lejeværdien af bolig i eget hus, gælde i et år til. Vi fremførte ganske klart, at det var det eneste, vi på dette tidspunkt fremsatte forslag om, og at vi gjorde det under hensyn til, at den kommende vurdering ville ændre så væsentligt

[Axel Kristensen.]

på forholdene, at det ville være rimeligt til den tid at tage spørgsmålet op til grundig behandling.

Ændringen fra 3½ pct. til 4 pct. skete, medens folketinget havde juleferie, og hvis der overhovedet skulle være mening i at fremsætte forslag, måtte det være et forslag, der kunne behandles hurtigt. Selv om vi indleverede forslaget så hurtigt, som det kunne ske, afviste finansministeren det delvis med, at det var for sent, at ændringen ikke kunne passes ind i år. Der var derfor ingen mening i på daværende tidspunkt at rejse nogen stor principiel diskussion, der naturligvis ville tage tid og kræve en langvarig udvalgsbehandling, føre til en sammenknytning af de principielle spørgsmål og det, vi havde ønsket, nemlig en udskydelse af afgørelsen, til man vidste, hvordan forholdene ville komme til at ligge. Det var helt rimeligt, at vi anlagde dette synspunkt.

Der er dog nu skabt nogen klarhed over, hvordan man ser på sagen, og det viser sig, at vi har den samme skillelinje, som vi er vant til, når vi forhandler med socialdemokratiet, og at det vel i nogen måde har støtte fra de mindre partier; de accepterer denne politik og er ganske ligeglade med opsparringen.

Hvis man ser på udviklingen i omegnskommunerne omkring København, Tårnby, Rødovre, Hvidovre, Gladsaxe og Herlev, ved man, at ubemidlede mennesker, der ved stor sparsommelighed af deres indtægter har betalt veje, kloakanlæg, købt grund, bygget hus, på deres gamle dage bliver vanskeligt stillet på grund af inflationen; men man er altså i stand til at feje det til side ved at sige: ja, ja, de mennesker har måske mistet et par tusinde kroner i købeevne af deres pension, man herregud, husene er jo steget, så de kan bare optage lån og spise deres opsparede midler op. Det er det svar, man fra socialdemokratiets side har at give disse folk. Det viser tankegangen og mentaliteten, og det viser, at selv om vi nok så meget havde taget en principiel diskussion op, var vi ingen vegne kommet, fordi der er en forskellig grundopfattelse af, hvad der gavnligt og rimeligt i denne sag.

Jeg skal ikke prøve på at rulle hele denne diskussion op igen, men vil blot sige

til det ærede medlem hr. Holger Eriksen, som taler om grundspekulanterne, at han jo kunne undersøge, hvem det er, der ejer jorden rundt omkring København og dermed er prisbestemmende. Det er kommunerne og boligelskaberne. De har købt det hele op, så der ingenting er tilbage. Kommuner og stat har ved at lave så snævre zonegrænser sørget for, at der ingen udbud bliver, eller at udbuddet bliver for lille. Det var det samme, jeg sagde forleden dag, da vi diskuterede byggesituationen. Sandheden er, at den politik, der er ført fra regeringens og socialdemokratiets side med støtte af de to små partier, har presset byggepriser og grundpriser op, således at de mennesker, der har sparet op for at skaffe sig egen bolig, nu skal belastes med høje skatter og andre byrder. Sådan ligger det, men det nytter ikke at diskutere det længere, sagen er jo afgjort. For min del skal jeg anbefale, at man stemmer for lovforslaget.

Axel Sørensen: Når de ærede forslagsstillere ikke har kunnet opnå flertal for det foreliggende lovforslag, tror jeg, grunden er ligetil. Det skyldes, at ligningsrådet enstemmigt har truffet afgørelse om, at lejeværdien for skatteåret 1960-61 beregnes med 4 pct. af ejendomsskyldværdien i stedet for som tidligere med 3,5 pct. Inden for det radikale venstre betragter vi en sådan enstemmighed som et vigtigt argument og mener ikke, at man bør modsætte sig en beslutning som den trufne, særlig ikke nu, hvor skatteligningen delvis er foretaget og beregningen af kommuneskatten allerede har fundet sted. Derfor vil vi, når lovforslaget kommer til afstemning, stemme imod det.

Det er jo sådan, som det er nævnt her, at man søger huslejeværdien for ejere af enfamiliehuse ansat til den virkelige udlejningsværdi, og det finder vi rigtigt. Det er nævnt af enkelte ordførere, at der ved den gældende form for beregning af lejeværdien for bolig i egen ejendom finder en større eller mindre begunstigelse sted i forhold til lejere af lejlighed. Det at være lejer har imidlertid både en lysside og en vrangside. Det er let at gå ind i en lejlighed og benytte sig af den, men man har også vedligeholdelsespligt. Omvendt må man huske på, at den mand, der bygger sit eget hus, får

[Axel Sørensen.]

visse forpligtelser, som han må respektere; jeg tænker på gadefejning, snerydning o. s. v. Det er den slags ting, der følger med at være besidder af et enfamilieshus.

Vi vil derfor inden for det radikale venstre med interesse se, hvad der kommer ud af det tilsagn, den højtærede finansminister gav os i det nedsatte folketingsudvalg. Vi må håbe, resultaterne kommer på så tidligt et tidspunkt, at der om fornødent kan tages stilling til dem, når ligningsloven kommer til behandling igen til efteråret.

Kristian Kristensen: Da mit partis ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Niels Andersen, er forhindret i at være til stede, skal jeg i hans sted fremsætte et par bemærkninger.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen talte om grundværdistigning og pegede i den forbindelse på, at det er kommunerne, der nu stort set ejer jorden rundt om byerne. Jeg vil i den anledning gøre det ærede medlem opmærksom på, at den egentlige grundværdistigning finder sted, inden kommunerne når at få fat i jorden. Bare det rygtes, at kommunen er køber, stiger grundene.

Hvad angår det foreliggende lovforslag, mener jeg, at det, der skattemæssigt må tilstræbes på dette område, er ligestilling, så vidt det er muligt, enten man er lejer i en udlejningsejendom eller, om jeg så må sige, hos sig selv, og det er på dette punkt, den højtærede finansminister har lovet at foretage en nøjere overvejelse. Det er fremgået bl. a. af drøftelserne under første behandling, at som det er nu, er det snarest sådan, at det er den sidste gruppe, altså dem, der er lejere hos sig selv, dem, der bor i enfamilieshuse, der er favoriseret, og da det foreliggende lovforslag, hvis det vedtages, vil forøge denne favorisering, må jeg afvise det, også med den begrundelse at ligningsrådet enstemmigt er gået ind for de 4 pct.

Alfred Jensen: Forslagsstillerne har jo motiveret dette lovforslag om ændring i ligningsloven med hensynet til de yngre mennesker med familie, der bor i små ejendomme, og til de ældre, der lider under inflationen, og som sidder småt i det. Jeg gav ved første behandling udtryk for, at

vi erkendte, der var vanskeligheder for disse grupper medborgere, og at vi så med interesse på, at værdien af egen bolig ikke blev vurderet højere end til 3½ pct.; hvorimod vi ikke kunne se, at forslagsstillerne havde givet nogen begrundelse, eller at der i forholdene lå nogen begrundelse for, at man gav en sådan lempelse for dem, der havde de større ejendomme.

Jeg rejste tanken om at foretage en begrænsning under hensyn tilejendomsskyldværdien og sagde, at hvis man kunne komme med et sådant ændringsforslag, kunne vi gå ind for den foreslåede ændring. Jeg kan ikke af betænkningen se, om man i udvalget har været inde på dette spørgsmål; det har man formodentlig ikke, og forslagsstillerne har ej heller interesseret sig derfor.

Under disse omstændigheder kan vi ikke give lovforslaget vor tilslutning. Hvis der skulle gives en lettelse, mener vi, at så kunne der kun være tale om den dårligst stillede gruppe af ejere af enfamilieshuse.

Aksel Larsen: Det, jeg kunne være nødt til at sige, er sagt så udførligt og så godt af det ærede medlem hr. Holger Eriksen — bortset fra denne fortalelse med æggene, som naturligvis skyldes, at han var klar over, at det var et vindæg, der var blevet lagt af hønsene i en vis side af salen — at jeg ikke behøver at gentage det. Jeg er ganske enig i det standpunkt, regeringspartierne har taget, og jeg vil stemme imod lovforslaget.

Når jeg alligevel har taget ordet, er det for at gøre opmærksom på, at ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Axel Kristensen, har hævdet, at det kun var et forslag med et isoleret, kortvarigt sigte, man fremsatte. Han er klar over, at der kommer en ny vurdering til ejendomsskyld. Det er fuldstændig rigtigt; det gør der, og så skal i hvert fald hele problemet tages op til behandling. Jeg håber, at det bliver taget op til behandling, således at man får nye regler, som det også er stillet i udsigt fra regeringens side. Man er altså fra forslagsstillerens side selv klar over, at man kun foreslår en kortvarig, isoleret lettelse for de mennesker, der bor i egne enfamilieshuse. Derimod har man ikke noget imod at foreslå en betydelig forhøjelse af udgifterne for dem, der bor

[Aksel Larsen.]

til leje i sådanne huse. Det gjorde man, da man kom med et forslag om forhøjelse af ydelsen for statslån med 1 pct., og det skulle ikke bare ramme dem, der bor i lejet enfamiliehuse, men det skulle også ramme dem, der bor i udlejningsejendomme. Under boligdebatten i forgårs fik vi at vide, at man i det hele taget ønskede frit slag for det private boligbyggeri, så lejen kunne stige mest muligt. Her drejer det sig ikke om isolerede, kortvarige foranstaltninger, men om på så lang sigt som muligt at få folks udgifter sat så meget i vejret som muligt. Jeg synes, at dette trænger til at blive fremhævet i anledning af, at venstre og de konservative virkelig fastholder deres forslag, som efter min mening aldrig burde have været fremsat; de ville i hvert tilfælde have været tjent med at bede om at få det syltet i udvalget, så det ikke var kommet frem til afstemning.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Da den højtærede finansminister er fraværende, skal jeg i hans sted gøre nogle ganske få bemærkninger.

Den tale, det ærede medlem hr. Axel Kristensen holdt, indeholdt en argumentation, som, forekommer det mig, slet ikke dækkede forslaget. Jeg havde ventet, at det ærede medlem som forslagsstiller ville have kommenteret de oplysninger, der er fremskaffet af udvalget og optrykt som bilag til betænkningen. Det er det, der har reel interesse, når man skal bedømme dette forslag. Jeg har set, at det ærede medlem har bedt om ordet endnu en gang; jeg vil meget gerne høre forslagsstillernes kommentarer til de oplysninger, der foreligger i svaret på spørgsmål 1.

Herefter skal jeg blot gøre den bemærkning, at den højtærede finansminister har lovet at søge at finde en mere rationel form for beregningen af lejeværdien af bolig i enfamiliehuse. Jeg tror, at dette løfte er særdeles berettiget, fordi den ordning, man har, må betegnes som mindre rationel.

Holger Eriksen: Det var meget betegnende, at det ærede medlem hr. Axel Kristensen ikke havde et ord at sige til min påvisning af det misforhold, der er

imellem, at man fra den samme gruppe på den ene side beklager sig over, at der sker en vis og rimelig forhøjelse af skatten som følge af, at man anvender et andet grundlag for beregningen af værdien af bolig i egen ejendom, og på den anden side fremsætter forslag om at tage væsentlig større rente af de statslån, der er ydet, naturligvis navnlig til mindrebedemlede, som i kraft deraf var i stand til at skaffe sig en bolig. Men det interesserede ikke det ærede medlem.

Derimod fortalte det ærede medlem os igen, at socialdemokraterne var ganske ligeglade med opsparingen. Dette er jo for det første et postulat, der modsiges af den omstændighed, at socialdemokraterne har været med til at gennemføre adskillige foranstaltninger, der netop tager sigte på at fremme opsparingen; men dernæst er der vel også det at sige til det, at skal man endelig fremme opsparing, må det vel være på et bredt grundlag og ikke bare hos de tilfældige medborgere, som har fået egen ejendom. Endelig må man vel også sige, at opsparingen bør være en virkelig opsparing; den bør ikke ske i kraft af, at staten yder tilskud og derigennem skaber grundlaget for opsparingen. Vi hørte igen udtalelsen om de stakkels mennesker, der på deres gamle dage sidder ved deres hus og nødig vil bort fra det, hvad man udmærket kan forstå; men det er ikke bare dem, der er tale om, der er i meget vid udstrækning tale om andre medborgere, og jeg er tilbøjelig til at tro, at det egentlig er disse medborgeres interesser, man er ude for at varetage. Jeg er vidende om, at man i øjeblikket fra statens side forhandler om at erhverve en villa til 400 000 kr. For en villa af den størrelse betyder det virkelig noget, om man ansætter lejeværdien til 3½ eller 4 pct. Det er den slags mennesker, der tjener på det, og det er deres interesser, man vil varetage ved at gennemføre dette forslag. (Sønderup: Dem er der ikke ret mange af!). Men der er i hvert fald så mange, at I finder jeres interesse i . . .

Formanden: Der må ikke tales direkte til medlemmerne.

Holger Eriksen: Jeg giver afkald på at gå videre med det, selvom jeg var provokeret.

[Holger Eriksen.]

Men det er altså disse mennesker, hvis interesser man varetager.

Endvidere rejste det ærede medlem det spørgsmål, hvem der var skyld i, at grundpriserne steg, og ville i og for sig lægge ansvaret over på kommunerne, til en vis grad på staten, fordi disse havde foretaget store opkøb af grunde. Det lyder jo smukt, når man kan henvise til, at kommunerne virkelig råder over en hel del af disse arealer, men det ærede medlem glemte at fortælle årsagen til, at de gør det.

Jeg står her med et styrke papir foran mig, som er en fotokopi af et tilbud, som sognerådet i en af forstadskommunerne har fået fra en grundejer, som vil sælge 16 tdr. land eller nærmere bestemt 91 000 m² udemarksjord, der hidtil har stået vurderet til 28 øre pr. m². Nu forlanger vedkommende — han forlangte til at begynde med betydeligt mere — 770 000 kr., hvilket svarer til ca. 8 kr. pr. m² for dette areal, plus den afgiftspligtige grundstigning, der formentlig vil blive ca. 6 kr. pr. m². Så kan man spørge: hvorfor køber kommunen da? Det er kommunen nødt til, for hvis den ikke gør det, kaster grundspekulanter sig over det og foretager udstykning, hvorefter der beregnes nye og større fortjenester.

Dette, at man således kan sælge jord, der står til 28 øre, for 8 kr. plus 6 kr., i realiteten 14 kr., viser, hvad grundspekulanterne får. Hvis man ikke får bremset dette, er det lige meget, hvor store tilskud man skattemæssigt yder til dem, der har de små ejendomme, så bliver de for dyre alligevel; grundspekulanterne har toldet i forvejen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Det ærede medlem hr. Holger Eriksen fortalte os om en grundejer, der var sådan et rart menneske, at han ville sælge sin grund for en billigere pris til kommunen end den, der kunne opnås i det frie marked. Det er forbløffende for mig, men når det ærede medlem siger det, må det vel være rigtigt. Det ærede medlem fortæller, at hvis kommunen ikke køber den nu, sælges den til endnu højere pris. Det, der er sandheden, er, at når kommunen køber den nu, er det, fordi der er så lidt udbud af jord, at sådanne priser kan opnås,

ellers ville de aldrig kunne opnås. Det er ikke noget, der finder sted i enkelte tilfælde, det finder sted i mange tilfælde, at de priser, der opnås, er urimelige. Men sandheden er den, og det vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Kristian Kristensen, den ærede ordfører for retsforbundet, at det er jo ikke noget nyt, at kommunerne opkøber jord, det er underordnet i sammenligning med, at de har ligget med jord i mange år, i 25-30 år. Det er ikke et nyt fænomen. For at bekæmpe grundspekulationen i slutningen af forrige århundrede købte Københavns kommune alt, hvad der lå mellem det ydre Nørrebro og helt ud til Søborg Mose og lagde en død hånd på det og lod det ligge i mange år, således at de, der ønskede at købe en grund, måtte helt ud til Søborg, langt væk fra trafikmidlerne, for at skaffe sig en grund. Det gentager sig gang på gang. Det er klart, at havde kommunen givet jorden fri i stedet for at binde den i for små zoner, havde kommunen ikke spekuleret i jorden, ikke ligget med den i 30-40 år, så havde udbuddet givet helt andre priser.

Det ærede medlem talte om, at jeg var gået helt uden om spørgsmålet om statslånsrenteforhøjelsen. Når jeg gjorde det, var det, fordi det var en så urimelig påstand, at der ikke var en spor grund til at svare. Det, venstre og de konservative gør, er, at de fremsætter en lang række forslag sammenhængende med skattelettelsesforslag, således at det samlede resultat bliver, at folk får en betydelig lettelse. Så kan man ikke pille et enkelt led ud. Ethvert sted, hvor der stilles rimeligere forhold op for statens virksomhed, vil det koste noget for nogle borgere, men slutresultatet er, at disse mennesker får pengene tilbage i form af skattelettelser. Det ærede medlem hr. Holger Eriksen konstruerede et eksempel, hvor vi er ganske ude af stand til at kontrollere, om det er digt eller realiteter. Det kan han ikke forlange at vi skal diskutere. Det virkelige forhold er, at vi vil skaffe lempelser for alle skatteydere gennem det, vi har foreslået.

Den højtærede justitsminister, der fungerer som finansminister, spurgte mig, hvorfor jeg ikke sagde noget om svaret på spørgsmål 1 i bilaget i betænkningen. Der står jo ikke andet, end hvad enhver ved: hvor-

[Axel Kristensen.]

dan reglerne er med hensyn til værdien af bolig i egen ejendom, om fradrag for vedligeholdelse og skatter. Jeg kan ikke se, der står noget som helst nyt; jeg kan overhovedet ikke se, hvad der er at kommentere. Jeg mener, at vort forslag er uhyre velbegrundet: man bør ikke, umiddelbart før forholdene vil forandre sig, sætte disse procenter op, oven i købet i en periode, hvor staten ikke har brug for pengene. Jeg mener derfor, at man burde have gennemført dette lovforslag helt uden udvalgsbehandling, så det kunne have været vedtaget så tidligt, at det kunne have været anvendt i praksis.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Selvfølgelig kan det ærede medlem se, hvad det er, han skal kommentere. Det, det drejer sig om, er, hvorvidt der er en forskelsbehandling for de forskellige kategorier, der er omtalt i svaret på spørgsmål nr. 1. Det, der interesserede mig, var, om det ærede medlem ud fra en sammenligning af dem kunne motivere det forslag, som han har fremsat.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Jeg kan ikke forstå, hvad det er, den højtærede justitsminister spørger om. Når folk lejer en lejlighed, så sker det, at de selv har vedligeholdelsen, men det sker også, at ejeren har den. I det første tilfælde bliver lejen tilsvarende mindre. Det er ganske klart, at de betaler leje i forhold til, hvad huset har kostet, og under hensyn til vedligeholdelsen efter reglerne i boligloven. Når folk derimod køber en ejendom, bliver spørgsmålet, hvorledes de skal beskattes af værdien af bolig i egen ejendom: der gives fradrag for en række udgifter som anført i bilaget til betænkningen.

Vi har udtrykkelig sagt, at vi vil gerne diskutere disse problemer, når der bliver tid til det, men det var der ikke i den foreliggende situation.

(Kort bemærkning).

Holger Eriksen: Jeg vil gerne gøre det ærede medlem hr. Axel Kristensen opmærksom på — hvad han formodentlig vidste

i forvejen — at jeg ikke har sagt et ord om, at man i de pågældende tilfælde tilbød jorden til kommunen til en billigere pris, end man kunne have opnået andre steder; tværtimod har jeg det indtryk, at man søgte at få det mest mulige ud af det. Det, jeg gjorde opmærksom på, var, at hvis kommunen ikke købte, kunne en ny grundspekulant, der ville påtage sig arbejdet med udstykning, have jobbet priserne for de enkelte lodder betydelig højere op end til den pris, kommunen nu ville være i stand til at sælge til. Det er dog en væsensforskkel.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Jeg skal altså konstatere, at den pågældende ejer af denne ejendom er så pæn en mand, at han ikke gennem en udstykning vil jobbe jorden op til det, som han kunne have jobbet den op til, og tage den fortjeneste, han kunne have fået.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Det, jeg beder det ærede medlem kommentere, er den kendsgerning, at det er oplyst, at ejerne af enfamiliehuse skattemæssigt er favoriseret, og at det forslag, det ærede medlem har fremsat, betyder en yderligere favorisering. Det er de oplysninger, der foreligger, og det var dem, jeg gerne ville have det ærede medlem til at kommentere.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Den side af sagen blev jo diskuteret ved første behandling; det kan jeg ikke se der er nogen grund til at diskutere nu. (Latter). Det er muligt, at den ordning, vi har, i visse tilfælde giver en favorisering, men i andre gør den det måske ikke. Man sætter en lejeværdi, og man fradrager udgifterne, ganske som man ellers gør. Men mange mennesker lader være at spare, de skaffer sig ikke et hus, men forbruger pengene og får derved et direkte forbrug uden at skulle betale skat. Andre mennesker sætter deres sparede forbrug i en have og et hus og skal så bagefter betale indkomstskat af den værdi, de har foretrukket at sætte i et hus fremfor i andre ting, hvoraf man ikke betaler indkomstskat.

Justitsministeren (*Hans Hækkerup*): Nu er det mig, der konstaterer, at jeg har svært ved at forstå det. Men én ting forstår jeg, at det ærede medlem og jeg er enige om, nemlig at reglerne ikke er rationelle; så er det bedre at søge at få nogle nye regler, og derfor synes jeg, det ærede medlem skulle trække sit forslag tilbage.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om revalidering har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om forsvarrets organisation m. v. har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Adolph Sørensen har meddelt mig, at han ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Mener socialministeren, at sygekassers anbringelse af midler i Sygekassernes Optik København A/S er i overensstemmelse med de i folkeforsikringslovens § 26, stk. 6, og i sygekassevedtægterne indeholdte regler?“

Medlem af folketinget Poul Møller har meddelt mig, at han ønsker til handelsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvorfor vil handelsministeren tvinge Gladsaxe kommune ind under den stor-københavnske mælkeordning?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spærgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. marts kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 1 medlem til folketingets sukkerudvalg (i stedet for M. Larsen (Kolding)).*

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Personundersøgelser i straffesager m. v.).

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om opførelse af arbejderboliger på landet.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om vaccination mod mund- og klovsyge.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om forlængelse af lov om udlån til forbedring af landbrugets avlsbygninger.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om et stabiliseringslån.

10) *Forespørgsel til boligministeren af Aksel Larsen.*

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 14¹².

77. møde.

Tirsdag den 22. marts kl. 14.

Formanden: Fra folketingsmand Poul Hansen (Svendborg) har jeg modtaget en skrivelse af 21. marts d. å., hvori han meddeler, at han på grund af indtrufne omstændigheder beder sig fritaget for hvervet som folketingsmand med øjeblikkelig virkning og som følge deraf ikke ønsker at påberåbe sig immunitet som folketingsmand. Det bemærkes i skrivelserne, at han fra den 21. d. m. kl. 19²⁰ af egen fri vilje befinder sig i politiets varetægt.

Fra justitsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„JUSTITSMINISTERIET

København K, den 21. marts 1960.

Af en af rigsadvokaten til justitsministeriet fremsendt sag fremgår det, at folketingsmand Poul Carl Zukunft Hansen kan sigtes for dokumentfalsk og underslæb over for Svendborg Andelsboligforening med hensyn til et beløb af ca. 20 000 kr., og at han har unddraget sig afhøring hos politiet.

Efter rigsadvokatens indstilling skal justitsministeriet under henvisning til grundlovens § 57 anmode om folketingets samtykke til, at folketingsmand Poul Carl Zukunft Hansen søges fængslet i medfør af retsplejelovens § 780, stk. 1.

Hans Hækkerup.

/Niels Madsen.

Folketingets formand.“

Dette andragende må efter den stedfundne mandatnedlæggelse anses for bortfaldet.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser og forslag til lov om ændringer i biografteaterloven. (Bevillingsafgift) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

I skrivelse af 21. d. m. meddeler økonomiministeren, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3, ønsker her i

tinget — så vidt muligt onsdag den 23. marts 1960 — at give en redegørelse for Den økonomiske Årsoversigt for 1960. Årsoversigten vil samme dag blive omdelt til tingets medlemmer.

Medlem af folketinget Alfred Jensen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren at foranledige hærchefen, generaløjtnant Viggo Hjalp, afskediget i anledning af hans tilståelse om, at han under besættelsen ved våbenfordelingen favoriserede officerernes ventegrupper på et tidspunkt, hvor de kæmpende modstandsgrupper led hårdt under mangel på våben?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til folketingets sukkerudvalg (i stedet for M. Larsen (Kolding)). (Jfr. tidenden sp. 3951).

Valgt blev: *Lis Groes.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Personundersøgelser i straffesager m. v.).

(Første behandling findes i tidenden sp. 2841, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 519).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2841, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 519).